

ONDINE

SOILE
ISOKOSKI

Oi jouluyö

CHRISTMAS CAROLS

LAPIN KAMARIORKESTERI
JOHN STORGÅRDS

Oi jouluyö

CHRISTMAS CAROLS

- 1 ***Arkihuolesi kaikki heitä*** (2:14)
Säv. Leevi Madetoja, san. Alpo Noponen, sov. Ilkka Kuusisto
- 2 ***Hiljaa, hiljaa helkkyyellen (Joulun kellot)*** (3:14)
Säv. & san. P. J. Hannikainen, sov. Ilkka Kuusisto
- 3 ***Mökit nukkuu lumiset*** (4:27)
Säv. Heino Kaski, san. Eino Leino, sov. Ilkka Kuusisto
- 4 Erland von Koch: ***Vinterpastoral*** (6:13)
- 5 ***Ja neitsyt pikku poijuttansa*** (1:36)
Säv. Selim Palmgren, san. Severi Nuormaa, sov. Ilkka Kuusisto
- 6 ***Marian kehtolaulu*** (2:13)
Säv. Max Reger, san. Martin Boelitz, suom. Ilta Koskimies,
sov. Max Reger
- 7 Max Reger: ***Aria (sooloviulu: John Storgårds)*** (4:59)
- 8 ***Lapin joulu*** (3:08)
Säv. Erkki Melartin, san. Larin-Kyösti, sov. Jorma Panula
& John Storgårds
- 9 ***Kehtolaulu Lapista*** (1:29)
Säv. Sulho Ranta, san. Lauri Haarla, sov. Alf Almark
- 10 Johann Sebastian Bach (sov. Stokowski):
Nun komm' der Heiden Heiland (4:57)

- 11 ***En etsi valtaa, loistoa*** (3:10)
Säv. Jean Sibelius, san. Z. Topelius, suom. Martti Korpilahti,
sov. Ilkka Kuusisto
- 12 ***Lasten joulu*** (3:03)
Säv. Oskar Merikanto, san. Larin-Kyösti, sov. Outi Tarkiainen
- 13 ***Pikku Veikon joulurukous*** (2:02)
Säv. Lauri Ikonen, san. Antti Rytönen, sov. Alf Almark
- 14 Bertold Hummel: ***Scherzando*** (sarjasta ***Weihnachtliche Suite***) (3:22)
- 15 ***Tähtitaivas*** (2:50)
Säv. Leevi Madetoja, san. Z. Topelius, suom. Paavo Cajander,
sov. Outi Tarkiainen
- 16 ***Oi jouluyö*** (4:17)
Säv. Adolphe Adam, san. Placide Cappeau, suom. Kyllikki Solanterä,
sov. Valdo Preema
- 17 ***Oi saavu, rauhan juhla*** (2:50)
Säv. Taneli Kuusisto, san. Väinö Havas, sov. Ilkka Kuusisto
- 18 ***Rauhaa, vain rauhaa (Jouluhymni)*** (2:26)
Säv. Ahti Sonninen, san. Une Haarnoja, sov. Ilkka Kuusisto

SOILE ISOKOSKI, sopraano

LAPIN KAMARIORKESTERI

JOHN STORGÅRDS, kapellimestari

Kristilliseen jouluun liittyvää musiikkia on ollut olemassa jo 300-luvulta lähtien, toisin sanoen suunnilleen samoilta ajoilta, jolloin Jeesuksen syntymäjuhlaa ryhdyttiin viettämään talvipäivänseisauksen yhteydessä. Vuotuinen ajankohta oli sikäli otollinen, että keskitalvea juhlistettiin tuolloin jo valmiiksi monin tavoin. Nykyisessä joulunvietossa onkin mukana sekä kristillisiä että esikristillisiä ja maallisia traditioita. Sama moninaisuus vallitsee myös joulumusiikissa. Varhaiskauden kristillisten hymnien rinnalle on syntynyt kansanomaisempi joululaulujen perinne, ja sittemmin joulunajan musiikki on haarautunut rikkaaksi, monien erilaisten suuntausten verkostoksi.

Myös Suomessa on syntynyt 1800-luvun lopulta lähtien oma vahva joululaulujen perinne. Rakastetuimpien joululaulujen säveltäjiin kuuluu sekä Sibeliuksen kaltaisia suuria mestareita että monia sellaisia, joiden nimi on saattanut jäädä elämään yhden ainoan suosituksi tulleen laulun ansiosta. Sama pätee joululaulujen runoilijoihin. Zachris (Sakari) Topelius, Larin-Kyösti ja Eino Leino kuuluvat heistä tunnetuimpiin, mutta esimerkiksi Alpo Noposen nimeä tuskin muistettaisiin laajemmin ilman muutamaa suosikkilaulua kuten Leevi Madetojan *Arkihuolesi kaikki heitä*. Säveltäjillä on itselläänkin ollut joskus runoilijanvikaa kuten P. J. Hannikaisella, joka sävelsi laulun *Hiljaa, hiljaa helkkyellen* omiin sanoihinsa.

Joululaulujen teksteissä ja sävelmissä tuodaan lämmöllä ja rakkaudella esiin joulun erilaisia ulottuvuuksia. Joulu on useimmille ennen muuta Jeesuksen syntymäjuhla, ja tätä näkökulmaa korostaa Hannikaisen *Hiljaa, hiljaa helkkyellen*. Selim Palmgrenin koskettavan kaunis *Ja neitsyt pikku pojuttansa* katsoo samaa tapahtumaa Neitsyt Marian silmin ja suree jo kaukaa ennakoiden Jeesuksen osaa maailmassa aina ristinkärsimyksiä myöten.

Jeesuksen synnyinjuhlan kautta on luontevaa kokea joulu lasten juhlanan, ja sitä kuvaavat Oskar Merikannon *Lasten joulu* sekä Lauri Ikosen *Pikku Veikon joulurukous*. Ikosen laulun tapaan rukouksen muodon saa myös Taneli Kuusiston *Oi saavu, rauhan juhla*. Ajatus joulusta rauhan juhlanan on ollut suomalaisille säveltäjille erityisen tärkeä ja tulee eri tavoin esiin paitsi Kuusiston myös Ahti Sonnisen (*Rauhaa, vain rauhaa*), Sibeliuksen (*En etsi valtaa, loistoa*), P. J. Hannikaisen (*Hiljaa, hiljaa helkkyellen*), Heino Kasken (*Mökit nukkuu lumiset*) ja Madetojan (*Arkihuolesi kaikki heitä*) lauluissa.

Erkki Melartinin kansanlaulusävyinen *Lapin joulu* kertoo rauhallisien äänenpainoin pohjoisesta joulusta. Samalle suunnalle sijoittuu Sulho Rannan *Kehtolaulu Lapista*, joka kuitenkin sisältyi alun perin Lauri Haarlan myöhäiskeskiajalle sijoittuvan murhenäytelmän *Velisurmaajat* (1927) näyttämömusiikkiin. Myöskään koulujen laulukirjoista tuttu Madetojan Topelius-laulu *Tähti-taivas* ei ole varsinainen joululaulu, vaikka sen öisen taivaan rauhallisessa ihmettelystä on uskonnollinen taustavire.

Suurin osa rakastetuimmista joululauluista on syntynyt yhteisölliseen käyttöön, esimerkiksi kodeissa, kouluissa ja kirkoissa laulettavaksi, mutta joululauluissa on myös monia esityksellisesti vaativia soololauluja. Adolphe Adam (1803–1856) saavutti aikanaan eniten arvostusta balettien ja oopperoiden säveltäjänä, ja *Oi jouluyö* (Cantique du Noël) (1847) kasvaakin uljaiden kaarrostojen oopperamaiseen loistoon, haltioituneeksi joulun ylistykseksi. Max Regerin (1873–1916) lempeästi kaartuileva *Mariä Wiegenlied* kuvaa Neitsyt Mariaa keinuttamassa kehossa lepäävää Jeesus-lastaa. Kappale sisältyy kokoelmaan *Schlichte Weisen* (Yksinkertaisia sävelmiä; 1904–12), jonka 60 laulua Reger sävelsi sen jälkeen, kun hänen musiikkiaan oli syytetty liian monimutkaiseksi. *Mariä Wiegenliedistä* tuli hänen uransa menestynein yksittäinen kappale.

Laulujen lisäksi on syntynyt oma jouluisen soitinmusiikin traditionsa. Johann Sebastian Bach hyödynsi urkumusiikissaan useaan kertaan adventtikoraalia *Nun komm' der Heiden Heiland*. Yhden versioista hän sijoitti avaukseksi kokoelmaan *Orgel-Büchlein*, ja tämä kaunis ja vakavahenkkinen kappale (BWV 599) on yksi niistä monista Bachin teoksista, jotka kapellimestari Leopold Stokowski sovitti orkesterille. *Nun komm' der Heiden Heiland* –sovitus on vuodelta 1931. Bachin myöhempiin seuraajiin saksalaisessa musiikissa kuului Max Reger, jonka musiikissa on usein vahva uusbarokkinen elementti. Sitä ilmentää barokkisarjan tapaan rakentuva sarja viululle ja pianolle op. 103a (1908), josta Reger sovitti orkesterille kauniisti kaartuilevan, tunnoiltaan sisäistyneen Aria-osan.

Uudemmaa joulumusiikkia edustaa saksalaisen Bertold Hummelin (1923–2002) *Weihnachtliche Suite* (Jouluinen sarja) (1950), jonka viidessä osassa säveltäjä on hyödyntänyt perinteisiä joululauluja. Neljäntenä olevassa, joulun hilpeämpää puolta kuvastavassa

Scherzando-osassa musiikin eloisassa kudoksessa on mukana laulu *Morgen kommt der Weihnachtsmann*, joka on saksalainen versio alun perin ranskalaisesta lastenlaulusta *Ah! vous dirai-je, Maman*. Suunnilleen samaa sukupolvea edusti huikean pitkän uran luonut ruotsalainen Erland von Koch (1910–2009). Hän sävelsi laajan tuotannon, jonka myöhempiin teoksiin kuuluu neljä eri vuodenaikoa kuvaavaa urkupastoraalia vuodelta 1983; niistä *Vinterpastoral* (Talvipastoraali) kuullaan tässä kamariorkesterisovitukseksi.

Soile Isokoski kuuluu kansainvälisten esiintymislavojen loistavimpiin esiintyjiin aina Wienin valtionoopperaa, Lontoon Covent Gardenia, Milanon La Scalaa ja New Yorkin Metropolitania myöten. Vaikka hänet tunnetaan parhaiten suurten oopperaroolien, oratorion ja liedin taitajana, on myös kotoisilla ja ulkoisesti hillitymmillä joululauluilla aina ollut tärkeä asema hänen ohjelmistossaan. Hänen soinnikas ja kaunis äänensä tuntuu niiden parissa olevan omalla maaperällä, ja niiden tulkinnoissa on kuuluvilla sama sielukas ote, joka sävyttää myös hänen ohjelmistonsa vaativampia teoksia.

Seuranan Isokoskella on **John Storgårdsin** johtama **Lapin kamariorkesteri**, yksi suomalaisen orkesterielämän persoonallisimmista ja omaperäisimmistä edustajista. Storgårdsin ja orkesterin urat kietoutuvat tiiviisti toisiinsa, sillä vaikka Lapin kamariorkesteri on perustettu jo 1972, sen varsinaista huippuaikaa on ollut vuonna 1996 alkanut Storgårdsin taiteellisen johtajuuden kausi. Vaikka hänellä on tänä aikana ollut vakinaisia kiinnityksiä muissakin orkestereissa ja vaikka hän on kiertänyt kysyttynä vierailujohtajana eri puolilla maailmaa, hän on pysynyt uskollisena pohjoiselle orkesterilleen. Yhteistyötä on leimannut moneen kertaan palkittu ennakkoluulottomuus ja tyyllinen laaja-alaisuus, joka on usein vienyt Storgårdsin ja hänen soittajansa kauas perusohjelmiston ulkopuolelle.

Kimmo Korhonen

The concept of music specifically associated with the Christian festival of Christmas dates back to the 4th century – about the time when the date of the annual festival of Christ's birth was established at the winter solstice. It was an advantageous time of year for the festival because there was already a variety of midwinter celebrations in existence. Indeed, our Christmas traditions today incorporate Christian, pre-Christian and secular traditions. The same is true of Christmas music: early Christian hymns have been joined by vernacular carols and other songs, and over the centuries Christmas music has become a cornucopia of different styles and approaches.

A robust tradition of Christmas songs evolved in Finland from the late 19th century. Many of the best-known ones were written by well-established composers including Sibelius himself, while some lesser composers won a claim to fame by writing a single Christmas song that gained lasting popularity. The same is true of the poets who wrote Christmas lyrics. Zacharias Topelius, Larin-Kyösti and Eino Leino are among Finland's leading poets in their own right, but lyricists such as Alpo Noponen would scarcely be known today were it not for a handful of beloved Christmas songs, including *Arkihuolesi kaikki heitää* (Cast your everyday cares aside), set to music by Leevi Madetoja. Some composers wrote their own lyrics, for instance P.J. Hannikainen in *Hiljaa, hiljaa helkkyellen* (Softly, softly ringing).

The lyrics and music of traditional Christmas songs illuminate the various dimensions of Yuletide with warmth and love. For most, Christmas is above all the festival of Christ's birth, as in the aforementioned *Hiljaa, hiljaa helkkyellen*. Selim Palmgren's *Ja neitsyt pikku pojuttansa* (The Virgin rocks her baby boy) takes the viewpoint of the Virgin Mary, looking forward with sorrow to the end of Jesus' life at the crucifixion.

As a celebration of a birth, Christmas is naturally also a festival for children, which is captured in *Lasten joulu* (Children's Christmas) by Oskar Merikanto and *Pikku Veikon joulurukous* (Little Veikko's Christmas prayer) by Lauri Ikonen. *Oi saavu, rauhan juhla* (Come, festival of peace) by Taneli Kuusisto is also cast as a prayer. The concept of Christmas being a festival of peace has been a popular one with Finnish composers; in addition to Taneli Kuusisto we find Ahti Sonninen with *Rauhaa, vain rauhaa* (Peace, only

peace), Sibelius with *En etsi valtaa, loistoa* (Give me neither power nor splendour), P.J. Hannikainen with *Hiljaa, hiljaa helkkyellen*, Heino Kaski with *Mökit nukkuu lumiset* (The cottages sleep beneath the snow) and Leevi Madetoja with *Arkihuolesi kaikki heittä*.

Erkki Melartin's *Lapin joulu* (Christmas in Lapland) sounds like a folk song, telling the tale of Christmas in the North at an unhurried pace. *Kehtolaulu Lapista* (Lapland lullaby) by Sulho Ranta shares the same setting, although its origin is unusual in that it was originally a number in the incidental music to *Velisurmaajat* (The Fratricides, 1927), a tragedy set in the late Middle Ages written by Lauri Haarla. Leevi Madetoja's setting of Topelius's poem *Tähtitaivas* (The starry sky) is also not specifically a Christmas song, even though its contemplation of the stars at night has a religious undertone to it.

The majority of the most popular Christmas songs were written for community use: to be sung in homes, schools and churches. However, the world's Christmas music also includes technically demanding solo songs. Adolphe Adam (1803–1856) was respected in his lifetime as a composer of ballets and operas, but his lasting achievement is the brilliant hymn of praise to Christmas known in Finland as *Oi jouluyö* (O holy night, orig. *Cantique du Noël*, 1847). Max Reger (1873–1916) wrote the tender and lilting *Mariä Wiegenlied* to describe the Virgin Mary rocking the baby Jesus in the cradle. The song is included in *Schlichte Weisen* (lit. Simple tunes, 1904–1912), a collection of 60 songs that Reger wrote after his music was accused of being too complicated. *Mariä Wiegenlied* became the most successful individual piece of his career.

Beyond songs, there is also an independent tradition of instrumental music for Christmas. Johann Sebastian Bach made frequent use of the Advent hymn *Nun komm' der Heiden Heiland* in his organ music. One of its settings (BWV 599) became the opening number in his collection *Orgel-Büchlein*, and this lovely and solemn piece was later arranged for orchestra by conductor Leopold Stokowski (1931). A direct line may be drawn from Bach to Max Reger, whose music has a strong neo-Baroque feel to it. The Suite for violin and piano op. 103a (1908) is a case in point, being structured like a Baroque suite. Reger arranged its soaring 'Aria' movement for orchestra.

More recent additions to the genre of Christmas music include *Weihnachtliche Suite* (1950) by German composer Bertold Hummel (1923–2002), a five-movement piece featuring traditional Christmas carols. The fourth movement, reflecting the lighter moods of Christmas in scherzando fashion, incorporates the song *Morgen kommt der Weihnachtsmann*, a German version of the French children's song *Ah! vous dirai-je, Maman*. Swedish composer Erland von Koch (1910–2009), who created an astonishingly long career, belonged roughly to the same generation as Hummel. His extensive output includes the late (1983) four Pastorales for organ depicting the seasons. *Vinterpastoral* (Winter pasturale) is here performed in an orchestral arrangement.

Soile Isokoski is one of the most celebrated performers worldwide at illustrious venues such as the Vienna State Opera, Covent Garden in London, La Scala in Milan and the Metropolitan in New York. Although she is best known for major opera roles, oratorio soloist performances and Lied recitals, she has always also enjoyed performing homely, intimate Christmas songs. Her soaring, lovely voice feels utterly at home with this music, and the soulful intensity she brings to them is the same that she displays in the greatest and most demanding works in her repertoire.

Isokoski is joined on this recording by conductor ***John Storgårds*** and the ***Lapland Chamber Orchestra***, one of the most original members of the Finnish orchestral family. The history of the orchestra and Storgårds's career are inextricably linked: although the orchestra was founded back in 1972, it did not really hit its stride until Storgårds became its artistic director in 1996. Although he has had engagements with other orchestras in the meantime and appeared as a guest conductor all over the world, he has remained loyal to his own northern orchestra. The collaboration has resulted in award-winning innovation and a broad stylistic range resulting from and resulting in exploration far beyond the core repertoire.

Kimmo Korhonen

Translation: Jaakko Mäntyjärvi

JOHN STORGÅRDS

1. Arkihuolesi kaikki heitä

Säv. Leevi Madetoja, san. Alpo Noponen

Arkihuolesi kaikki heitä,
mieles nuorena nousta suo!
Armas joulu jo kutsuu meitä
taasen muistojen suurten luo.
Kylmä voisko nyt olla kellä,
talven säästä kun tuoksahtaa
lämmen leuto ja henkäys hellä,
Rinnan jäitä mi liuottaa?

Syttyi siunattu joulutähti
yöhön maailman raskaaseen.
Hohde määrätön siitä lähti,
viel' on auvona ihmisten;
kun se loistavi lasten teille,
päilyy järvet ja kukkii haat,
kuusen kirkkahan luona heille
siintää onnelan kaukomaat.

2. Hiljaa, hiljaa helkkyellen (Joulun kellot)

Säv. & san. P. J. Hannikainen

Hiljaa, hiljaa helkkyellen
joulun kellot soivat.
Kaukaa, kautta avaruuden
riemun sanoman ne toivat:
autuus maailmaan on tullut,

Jeesus tullut on!

Laulu kaikuu riemuinen:

Oi, autuus maailmaan on tullut!

Hiljaa, hiljaa helkkyellen
joulun kellot soivat:
maailman pimeyteen
ne valkeuden sanan toivat:
autuus maailmaan on tullut,
Jeesus tullut on!
Laulu kaikuu riemuinen:
Oi, autuus maailmaan on tullut!

3. Mökit nukkuu lumiset

Säv. Heino Kaski, san. Eino Leino

Mökit nukkuu lumiset,
nukkuu hanki, tanteret,
tuikkii taivaan tähtivyö,
pyhä nyt on jouluyö.
Katso, valo välkähtää,
hanger kaikki kimmeltää,
yli vuorten, metsien
käy kuin välke siipien.
Se on jouluenkeli.
Herra hänet lähetti
kanssa joululahjojen
luokse pienten lapsien.

Vakka häll' on kädessään
niin kuin kulkis kylvämään,
ja hän kyllä kylvääkin,
mutta ihmismielihin.
Ei hän anna makeita
eikä leikkikaluja,
niitä isä, äiti suo.
Mitä jouluenkel' tuo?
Puhtahia aatteita,
kultaisia kuvia
Suomen lasten sydämiin,
mökkihin ja palatsiin.

Niitä hänen vakastaan
variseepi yli maan
niin kuin pikku tähtiä,
eikö se oo ihmettä?
Mutta yhä kummempaa
viel' on, mitä kerrotaan:
kulkiess' sen enkelin
lapsiks' muuttuu vanhatkin.
Sitä et kai ymmärrä?
Kysy sitä äidiltä!
Sitten siunaa itsesi,
nuku, saapuu enkeli.

5. Ja neitsyt pikku poijuttansa

Säv. Selim Palmgren, san. Severi Nuormaa

Ja neitsyt pikku poijuttansa povellansa vie,
ja äidillä on kyynelissä silmä.
Oi, piltti pieni, eihän vain sun liian kylmä
lie?
Tää maailma on niin kylmä, niin kylmä.

Niin lämpimästi lempinyt on poika
maailmaa
ja äidillä on kyynelissä silmä.
Oi, oi, poikaseni, ristinkö ne sulle rakentaa.
Tää maailma on niin kylmä, niin kylmä.

6. Marian kehtolaulu

*Säv. Max Reger, san. Martin Boelitz, suom.
Ilta Koskimies*

Maria-äidin helmassa
on Jeesuslapsonen,
ruusustossa hiljaa
huokuu vieno tuulonen.
Ja hälle laulaa
lintu pieni oksaltaan:
Uinu, lapsi,
uinuos vaan!

Hymyillessäs armas oot,
armahampi uinuissas,
nukkuessas äitis sun
ompi hellä vartijas.
Uinu, lapsi,
uinuos vaan!

8. Lapin joulu

Säv. Erkki Melartin, san. Larin-Kyösti

Lauloi Lappi lapsellensa
- näin se laulu alkaa:
”Isä ajaa Inarista,
poro polkee jalkaa.”

”Kysyi lapsi emoltansa:
”Miss’ on joulun kota?”
- Siellä, missä leimuavi
pohjanpalon ota.”

Joulu ajaa joikaellen
jäisen meren rantaa,
valkeen karhunpeskin alta
merihelmen antaa.”

Lauloi Lappi lapsellensa,
umpukalleen unta,
sudet ulvoi jängillä,
ja kotaan satoi lunta.

Näki lapsi lapsen unta
taivaan tähtiöistä
merihelmen helyistä
ja joulukynttilöistä.

9. Kehtolaulu Lapista

Säv. Sulho Ranta, san. Lauri Haarla

Pyhällä sulalla pyyhin,
voi a voi a nun nun naa,
pyhästä silmästä simpukan helmen,
voi a voi a nun nun naa
pyhän linnun höyhenellä,
nun naa nun naa naa.

Emosen mielestä pyyhi
voi a voi a voi a naa
emosen mielestä syänalan vaiva
voi a voi a voi a naa
pyhän huulen hymymällä
nun naa nun naa naa.

11. En etsi valtaa loistoa

*Säv. Jean Sibelius, san. Z. Topelius, suom.
Martti Korpilahti*

En etsi valtaa, loistoa, en kaipaa kultaakaan;
ma pyydän taivaan valoa ja rauhaa päälle
maan

Se joulu suo, mi onnen tuo ja mielet nostaa
Luojan luo
Ei valtaa eikä kultaakaan, vaan rauhaa päälle
maan.

Suo mulle maja rauhaisa ja lasten joulupuu
Jumalan sanan valoa, joss' sieluin kirkastuu
Tuo kotihin, jos pieneenkin, nyt joulujuhla
sulaisin
Jumalan sanan valoa, ja mieltä jaloa.

Luo köyhän niinkuin rikkahan saa joulu
ihana
Pimeyteen maailman tuo taivaan valoa
Sua halajan, Sua odotan, Sa Herra maan ja
taivahan
Nyt köyhän niinkuin rikkaan luo suloinen
joulus tuo.

12. Lasten joulu

Säv. Oskar Merikanto, san. Larin-Kyösti

Ja nyt on taasen joulu,
on pikkulasten juhla tää.
On loppunut jo koulu,
ja aapiset ne loukkoon jää.
Nyt piiriin pienet juoskaa pois,
kuin joulukuusi kummi ois
ja pöppö muilla mailla.

Nyt nauraa lumiukko
ja piippu suussa seistä saa,
nyt laulaa aapiskukko
ja toista jalkaa keikuttaa.
”Kikuu, kikuu”, se kiekkaa noin.
”Nyt kirjan kukko, laulaa voin
ja lasten ääntä kuulla”.

Jok' äidin pikku piltti
ja kullannuppu isänkin,
on ollut siivo, kiltti,
siis saa se siron lahjankin,
kun limiturkkiin peittyty maa,
ja joulupukki taivaltaa
ja joka pirttiin kurkkaa.

Ja nyt on joulu meillä,
voi käykää, lapset, akkunaan!
Kas tähdet ilman teillä
ne sieluja on lasten maan.
ne kirkkain silmin hymyilee
ja taivaan saliin viittailee,
miss' ikuinen on joulu.

13. Pikku Veikon joulurukous

Säv. Lauri Ikonen, san. Antti Rytönen

Siunaa, hyvä Jumala,
isä, äitikulta,

siunaa rakas mummoni,
joka vietiin multa. Joulust' anna iloita
heidän maailmassa,
mummun joulu olkohon
suuri taivahassa. Siunaa isot veikkoni
Antero ja Ahti,
siunaa Sirkka siskoni,
nuket, Miisu, Vahti. Siunaa pikkulinnutkin,
anna heille ruokaa,
lohdutusta sille suo,
surussa ken huokaa. Siunaa myöskin minua
jok' oon lapsi pieni,
joulun lapsi johtakoon
askeleeni, tieni.

15. Tähtitaivas

*Säv. Leevi Madetoja, san. Z. Topelius, suom.
Paavo Cajander*

Nuo tähtöset taivaan,
Kuin tyynenä aivan
Nyt myrskyjä maan
Ne katsovat vaan;
Ja Luojaa maailman
kunnioittain
Uraansa läp' ilman
Ne vaeltavat vain.

Ei uuvu, ei vaivu,
Ei tieltä ne taivu,

Ja valkeuttaan
Ne luo yli maan.
Vuos'tuhannet siellä
Ne loistoa loi,
Vuos'tuhannet vielä
Ne välkkyä voi.

Maailmojen luoja,
Sa ihmeitten tuoja,
Kuin sanomaton
Sun voimasi on!
Ja hetki ja aik' on
Ja kaikki Sun työs;
Kaikk' ihmettä, kaikk' on,
Sa kaikessa myös.

16. Oi jouluyö

*Säv. Adolphe Adam, san. Placide Cappeau,
suom. Kyllikki Solanterä*

Oi jouluyö, oi autuas sä hetki,
kun ihmiseksi sai Herra taivahan.
Synteimme tähden henkensä hän antoi
ja kärsi ristin kuoleman.

Jo toivon säde hohtavainen loistaa,
nyt yllä maan ja merten aavojen.
Siis kansat kaikki te kiittäkäätte Herraa!
Oi jouluyö, sä lohtu ihmisten,
oi jouluyö, sä lohtu ihmisten.

Jo kirvonneet on syntiemme kahleet,
on taivas auennut lapsille maan.
Orjuus on poissa, veljesvaino päättyi,
siks' Luojan kiitosta laulamme vaan.

Toi rauhan meille Herra taivahasta
ja puolestamme astui kuolemaan.
Siis kansat kaikki te kiittäkäätte Herraa!
Oi jouluyö, sä lohtu ihmisten,
oi jouluyö, sä lohtu ihmisten.

17. Oi saavu, rauhan juhla

Säv. Taneli Kuusisto, san. Väinö Havas

Oi saavu, suuri rauhan juhla,
sinne, minne turman ukkospilvi nous;
missä tyyni metsäkummun rinne
on kuin jännitetty surman jous.
Anna rauhan virttä huminoida malmin
valtavasti soida kiitospalmin.

Ja sinne, missä pientä sortaa suuri,
väkivalta oikeutta on,

missä kolkon vankiholvin muuri
kätkee marttyyrien kohtalon.
Sinne saata viesti seimen, ristin tieltä,
siellä voitto, missä uhrimieltä.

Oi rauhan juhla, enkelsiivet nosta
ylle tuskan valtaan lyödyn maan,
päästä mielet vallan hurmiosta,
köyhät, heikot, auta kunniaan.
Saavu rohkeutta tuoden paimenille,
kalleintansa yössä kaitseville.

18. Rauhaa, vain rauhaa (Jouluhymni)

Säv. Ahti Sonninen, san. Une Haarnojo

Rauhaa, vain rauhaa kellot ne soi,
lapselle rauhaa, ne rauhaa soi.
Enkelin laulu rauhaa, rauhaa toistaa.
Seimen yllä joulun tähti valkeuttaan.
Kirkkaana silmiin lapsosen nyt loistaa.
Maariainen tuutii seimen pienoistaan.

Kaukainen risti varjonsa luo.
Sieluhun äidin kivun se tuo.
Pääsiäisaamu tuskan kerran poistaa,
riemu täyttää ylösnousemuksen maan.
Rauhainen mieli rukousta toistaa,
Maariainen tuutii seimen pienoistaan.

Publishers: Fazer (1-3, 5, 11, 17-18), Gehrmans (4), Bote & Bock (6-7),
Theodore Presser (10), M/s (8-9, 12-13, 15), Schott (14), Edition 49 (16)

Recordings: 30 April – 3 May 2014, Korundi –House of Culture, Rovaniemi, Finland

A 24-bit recording in DXD (Digital eXtreme Definition)

Executive Producer: Reijo Kiilunen

Recording Producer & Recording Engineer: Preben Iwan

® & © 2014 Ondine Oy, Helsinki

Photo of Soile Isokoski: Heikki Tuuli

Photos of John Storgårds and the Orchestra: Marco Borggreve

Winter landscape photo from Finland: Olga Mandzyuk | dreamstime.com

Design: Armand Alcazar

